

системний і комплексний підхід до організації корекційно-розвивального і освітнього процесу; опора на сильні сторони дитини, створення ситуації успіху, урахування досвіду взаємодії батьків з дитиною, їхніх думок і бачень щодо виховання і навчання дошкільника, шанобливе ставлення до батьків, активне залучення до освітнього процесу [2]. Дотримання цих принципів сприятиме налагодженню злагодженої взаємодії з батьками дошкільників з ООП, об'єднанню зусиль ЗДО і сім'ї щодо створення безпечних умов для розвитку, виховання і навчання дитини незважаючи на виклики сьогодення.

Отже тісна взаємодія усіх інституцій соціалізації дошкільників у розв'язанні питань, пов'язаних з створенням необхідних умов для формування відповідних цінностей дошкільної освіти, наскрізних компетентностей з урахуванням сучасних суспільних викликів допоможе гідно витримати випробування воєнного часу.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / авторська група : Байєр О. М., Безсонова О. К., Брежнева О. Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнєєва О. Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М. А., Мордоус І. О., Нерянова С. І., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Рейпольська О. Д., Шевчук А. С.; під науковим керівництвом доктора психологічних наук, професора, член-кореспондента НАПН України Піроженко Т. О. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazov_oho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 17.11.2024).
2. Будник О. Б. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б., 2015. 152 с.
3. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні. Лист МОН № 1/3845-22 від 02.04.22 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikov-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voyennogo-stanu-v-ukrayini> (дата звернення: 18.11.2024).

Олександр Квак,

директор, викладач-методист дошкільних дисциплін,

Комунальний заклад Львівської обласної ради

«Бродівський фаховий педагогічний коледж імені М.Шашкевича»

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Інклюзивна освіта є важливою складовою сучасної освітньої системи, яка прагне забезпечити рівний доступ до якісного навчання для всіх учнів, незалежно від їх фізичних, психічних або соціальних особливостей. Це важливий крок до формування суспільства, де кожна людина має можливість реалізувати свій потенціал, отримуючи освіту в середовищі, яке сприяє розвитку її здібностей. Організація інклюзивного середовища в закладах фахової передвищої освіти є важливою задачею для педагогів, адміністрацій та

освітніх політиків. В умовах змін у системі освіти та впровадження нових підходів до навчання особливої уваги заслуговує створення умов, що дозволяють молодим людям з особливими освітніми потребами отримувати освіту, максимально адаптовану до їх індивідуальних вимог.

Одним із основних принципів інклюзивної освіти є забезпечення рівних можливостей для всіх учнів. У контексті фахової передвищої освіти, інклюзивне середовище передбачає не тільки доступність фізичних умов навчання, але й адаптацію навчальних програм та методів, що відповідають потребам різних категорій студентів. Це може включати використання спеціальних технічних засобів, пристосування навчальних матеріалів, а також застосування індивідуальних методів навчання для кожного студента.

Одним із важливих аспектів інклюзивного середовища є підготовка викладачів, які повинні мати необхідні знання та навички для роботи з різними категоріями студентів, зокрема з тими, хто має особливі потреби. Важливо, щоб педагоги мали розуміння про різноманітність потреб учнів, знали про інклюзивні стратегії навчання, а також могли ефективно працювати в команді з психологами, соціальними працівниками та іншими фахівцями.

Окрім цього, необхідно враховувати роль технологічних засобів у створенні інклюзивного середовища. Технології можуть значно полегшити процес навчання для студентів з особливими освітніми потребами, забезпечивши доступ до матеріалів у різних форматах, таких як аудіо або відео, що сприяє розвитку у них пізнавальних та комунікативних навичок. Використання спеціальних програм та пристроїв, наприклад, програм для корекції мовлення чи текстових редакторів для студентів з порушеннями зору, є важливим компонентом інклюзивного навчання.

Не менш важливою є організація соціального середовища в інклюзивних закладах освіти. Студенти з особливими потребами повинні мати можливість інтегруватися в колектив, брати участь у різних видах діяльності, спілкуватися з однолітками, що є важливим для їх соціалізації. Для цього необхідно створювати в закладах освіти середовище, в якому буде відчуватися підтримка, розуміння і толерантність з боку всіх учасників освітнього процесу. Педагоги мають активно працювати над формуванням позитивного ставлення до різноманітності, що дозволяє студентам відчувати себе частиною колективу та дає їм можливість повноцінно брати участь у навчальному процесі.

Оскільки інклюзивне середовище передбачає адаптацію освітнього процесу до різноманітних потреб студентів, важливим є взаємодія між навчальними закладами, державними установами та організаціями, що займаються питаннями інклюзії. Важливим кроком є формування спеціальних програм і курсів, які орієнтовані на підготовку студентів з особливими потребами, а також забезпечення постійного моніторингу та оцінки ефективності інклюзивного навчання.

У підсумку, організація інклюзивного середовища у закладах фахової передвищої освіти є важливим етапом у забезпеченні рівних можливостей для всіх студентів. Це включає створення фізичних, педагогічних, соціальних та технологічних умов, які дозволяють студентам з особливими потребами

отримувати освіти, що відповідає їхнім можливостям та потребам. Інклюзивне навчання сприяє не лише розвитку професійних навичок, а й соціалізації студентів, розвитку їх особистісних якостей та інтеграції в суспільство.

Список використаних джерел

1. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 366-р. (2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>
2. Порядок організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1321-2021-%D0%BF#n8>
3. Турчина І. Організація інклюзивного освітнього середовища у закладах вищої освіти: емпіричне дослідження, програма, етапи реалізації. *NewInception*. 2023. № 3-4 (13-14) (Груд 2023). С. 50–61.

Любов Костик,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки і психології
дошкільної та спеціальної освіти,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Валентина Гончаренко,
логопед

РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ ЯК ЗАСІБ МОВЛЕННЄВОГО ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Важливою складовою успішного інтелектуального, мовленнєвого та психофізичного розвитку дитини є сформована дрібна моторика. Дрібна моторика рук взаємодіє з такими вищими психічними функціями та властивостями свідомості, як увага, мислення, оптико-просторове сприйняття (координація), уява, спостережливість, зорова та рухова пам'ять, мовлення.

Розвиток навичок дрібної моторики важливий ще й тому, що все подальше життя дитини вимагатиме використання точних координованих рухів кистей та пальців рук, які необхідні у повсякденному житті щоб одягатися, малювати, писати, а також виконувати безліч різноманітних побутових та навчальних дій.

У педагогічній літературі проблемі розвитку дрібної моторики рук приділяється особлива увага, але переважна більшість авторів надає перевагу одному чи декільком методам розвитку дрібної моторики: малюванню, тіньовому театру, вправам з пальчиками, ліпленню та конструюванню та ін. Однак немає чіткої структурованої комплексної системи розвитку дрібної моторики з урахуванням загального розвитку дитини, її фізичного стану, вікових та індивідуальних особливостей, рівня розвитку мовлення та інтелекту.

Згідно визначення Ю.В. Рібцун, «дрібна моторика – сукупність скоординованих дій нервової, м'язової та кісткової систем, часто у поєднанні з зоровою системою у виконанні дрібних та точних рухів кистями та пальцями